

FACTSHEET – (illegale) prostitutie in NL

ILLEGALE PROSTITUTIE

Prostitutie is in Nederland in principe niet verboden. Het is echter illegaal wanneer de seksuele diensten bedrijfsmatig worden aangeboden op een niet-vergunde plaats, zoals in een hotel of bungalow; de prostituee minderjarig is; of de prostituee het werk niet vrijwillig doet. Wanneer een prostituee minderjarig is of onder dwang het werk uitvoert, is dat mensenhandel.

CIJFERS MENSENHANDEL

In Nederland ligt het jaarlijks geschatte aantal slachtoffers van mensenhandel rond de 6.250. Dit is zo'n vijf keer hoger dan het aantal geregistreerde slachtoffers, wat betekent dat veel Nederlandse slachtoffers van mensenhandel buiten beeld van instanties blijven. Het aantal meldingen van slachtoffers van mensenhandel is de afgelopen jaren sterk afgenomen, van 1.287 in 2012 naar 952 in 2016. Dat terwijl mensenhandel niet afneemt. Dit betekent dat een steeds groter deel van de mensenhandel buiten beeld blijft. Uitbuiting in de seksindustrie blijkt het vaakst voor te komen: het gaat om 66% van de gevallen. Binnenlandse seksuele uitbuiting is in Nederland de meest voorkomende vorm van mensenhandel: het overkomt bijna 3.000 vrouwen per jaar. Zij vormen daarmee 46 procent van het totaal. Voor bijna de helft gaat het om minderjarige meisjes. 1.320 minderjarigen zijn slachtoffer van seksuele uitbuiting. Deze groep minderjarige slachtoffers is tegelijkertijd het minst in beeld. Slechts 11 procent komt terug in de meldingen.

AANTALLEN PROSTITUEES

In een WODC-onderzoek is in 2014 het aanbod van prostituees op internet geïnventariseerd door de acht grootste en drukst bezochte websites het totale advertentieaanbod te scannen. Op een willekeurig dag was er een aanbod van ruim 28.000 advertenties met 8.685 unieke telefoonnummers. Het aantal unieke telefoonnummers is echter niet synoniem aan het aantal prostituees: sommige prostituees maken gebruik van meerdere werktelefoons en anderen laten door derden afspraken maken via hetzelfde telefoonnummer.

NATIONALITEITEN

In de Nederlandse raamprostitutie zijn voornamelijk vrouwen werkzaam, afkomstig uit Oost-Europa en uit Latijns-Amerika. In clubs en privéhuizen bestaat de helft uit Nederlandse prostituees. Ook is een substantieel aantal prostituees in deze sector geboren in Oost-Europa, gevolgd door Midden- en Zuid-Amerika. Op internet is dezelfde verdeling te zien als in clubs en privéhuizen. Opvallend is dat één op de drie minderjarigen die slachtoffer zijn van uitbuiting in de prostitutie een Nederlandse afkomst heeft.

Valkenburgs hotel

In 2014 en 2015 werd de 16-jarige Kimberley door haar loverboy uitgebuit in de prostitutie. Het meisje had in een Valkenburgse hotelkamer seks met tientallen klanten uit Nederland, België en Duitsland. Haar pooier regelde deze mannen via internet. Haar 21-jarige pooier was constant in de buurt. Toch heeft niemand iets gemerkt. Maar dat betekent niet dat er geen signalen waren.

Bungalowpark Opmeer

Eigenaar van een caravan stelt de slaapkamer beschikbaar voor een minderjarig meisje om prostitutiewerkzaamheden te verrichten. Hij maakte seksueel getinte foto's voor op een website waarop personen als prostituee worden aangeboden. Prostitutieklanten die belden naar het nummer dat stond vermeld in de advertenties, werden niet door de prostituee zelf te woord werden gestaan maar door de eigenaar van caravan.

MINDERJARIGHEID

Gemiddeld is 13% van de slachtoffers van mensenhandel minderjarig. Het percentage minderjarigen betreft een minimum, omdat het hier gaat om de leeftijd van de potentiële slachtoffers ten tijde van melding bij CoMensha (registratiecentrum mensenhandel). Het is dus mogelijk dat een deel van de meerderjarige slachtoffers nog minderjarig was ten tijde van (het begin van) de seksuele uitbuiting.

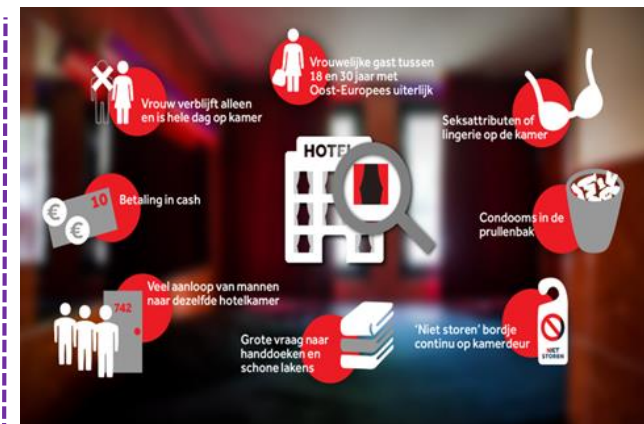
PLAATSEN

Raamprostitutie is te vinden in een beperkt aantal gemeenten in Nederland met in totaal ongeveer 1.300 werkplekken. Dat aantal is de afgelopen jaren flink gedaald. Ook het aantal bordelen daalt sterk sinds de nieuwe wetgeving in 2000. In enkele gemeentes vindt op aangewezen plekken (tippelzones) legale straatprostitutie plaats, maar in de meeste gemeenten is dit op grond van de Algemeen Plaatselijke Verordening (APV) verboden. In gemeenten waar straatprostitutie verboden is, is een zogenoemde 'car-date' een vorm van illegale prostitutie. Andere niet-vergunde plaatsen voor prostitutie zijn: bedrijfsmatige thuisprostitutie en niet-vergunde escort, straatprostitutie buiten de tippelzones, niet-vergunde massagesalons, hotelprostitutie en prostitutie vanuit bungalowparken en campings, prostitutie in seksbioscopen, parenclubs en sauna's, en prostitutie op parkeerplaatsen langs de snelweg en vanuit horecagelegenheden.

HOTELPROSTITUTIE EN PROSTITUTIE VANUIT VAKANTIEPARKEN

Volgens de Nederlandse wetgeving mag iemand die verblijft in een hotel of vakantiepark een prostituee langs laten komen. Het is illegale prostitutie wanneer de prostituee (of de pooier) een hotelkamer of vakantiehuisje huurt en daar zijn of haar klanten ontvangt. Het werven van klanten gaat voornamelijk via websites. Volgens de Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen (2013) lijken de stappen die de hotelsector heeft gemaakt in het trainen van hotelpersoneel om signalen van (niet-vergunde) prostitutie te herkennen en daarmee mogelijke situaties van mensenhandel te identificeren hun vruchten af te werpen.

Uit WODC-onderzoek (2014) blijkt dat medewerkers van hotels en bungalowparken zeggen dat niet-vergunde prostitutie vermoedelijk wel eens in hun bedrijf voorkomt. Het onderzoek concludeert dat aangenomen mag worden dat deze vormen van niet-vergunde prostitutie bestaan, maar niet zo omvangrijk en openlijk zijn. Verder zijn er regionale verschillen zichtbaar. In stedelijke gebieden is vrijwel geen prostitutie vanuit bungalowparken en campings geconstateerd, terwijl in omgevingen met een meer landelijk karakter de kans groter is dat dit voorkomt.

LITERATUUR

- Slachtoffer monitor 2012-2016, Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen, 2017
- Prostitutie en mensenhandel, Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen, 2016
- Verboden rood in beeld, WODC, 2014

MELDEN

- Politie (0900-8844)
- www.meldmisdaadanoniem.nl of (0800-7000)
- CoMensHa

CONTACT

Defence for Children – ECPAT Nederland
Telefoon: 071 5160980
www.defenceforchildren-ecpat.nl
c.verheijen@defenceforchildren-ecpat.nl